

עפ"ג 4893/07 - א ד נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

20 יולי 2017

עפ"ג 17-07-4893 ד (אסיר) נ' מדינת ישראל

לפני הרכב כבוד השופטים:

ד"ר רון שפירא, סגן נשיא [אב"ד]

בטיינה טאובר

תמר נאות פרי

המערער

א ד (אסיר)

עו"י ב"כ עו"ד רונן אביב (סניגוריה ציבורית)

נגד

מדינת ישראל

המשיבה

פסק דין

בפניו ערעור הנאשם (להלן: "המערער") על גזר דיןו של בית משפט השלום בקריות (כבוד השופטת הבכירה רמה לאופר חסן), שניתן ביום 27/06/17 במסגרת ת"פ 16-07-45199.

בית משפט קמא הרשיע את המערער ביחד עם נאש נסף, על פי הודהם בעבודות כתוב אישום מתוקן, שהוגש כנגדם במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של פריצה לבניין שאינו דירה או בית תפילה בהתאם לסעיף 407(א) בצוירף סעיף 29 לחוק העונשין, תש"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), ובعبارة של היzik לרכוש במאידך בהתאם לסעיף 452 בצוירף סעיף 29 לחוק העונשין.

בהמשך להרשעתו, נגזרו על המערער העונשים הבאים: 7 חודשים מאסר בפועל, בגיןו תקופת מעצרו מיום 21/07/16 ועד ליום 16/07/16; 12 חודשים מאסר על תנאי, והנתנאי הוא כי המערער לא יעבור במשך 3 שנים, מיום שחררו מן המאסר, כל עבירה כנגדו שהוא מסוג פשע יוורשע בגינה; 5 חודשים מאסר על תנאי, והנתנאי הוא כי המערער לא יעבור במשך 3 שנים, מיום שחררו מן המאסר, כל עבירה כנגדו שהוא מסוג עוון יוורשע בגינה; Kens בסך של 4,000 ₪ או 2 חודשים מאסר תמורה. הערעור מופנה כנגד חומרת רכיב המאסר בפועל בלבד.

מעובדות כתוב האישום המתוקן עולה, ביום 00:03 בשעה 21/07/16 בסמוך לכך התפרצו המערער והנאשם הנוסף בצוותא לעסוק בכונה לבצע בו גניבה או פשע. במסגרת ההתפרצויות, פתחו המערער והנאשם הנוסף את דלת ההזזה של העסק ונכנסו פנימה. לאחר כניסה לעסק גרמו המערער והנאשם הנוסף נזק לעסק, כאשר במהלך ההתפרצויות עיקמו את הגדר החיצונית של העסק, את חלון ההזזה וכן שברו את ידית דלת העץ. בהמשך, הגיעו שוטרים לעסק ותפסו את המערער ואת הנאשם הנוסף, בעת ביצוע עבירות ההתפרצויות.

ביום 10/01/17 הרשיע בית משפט קמא את המערער והנאשם הנוסף על פי הודהם בעבודות כתוב האישום המתוקן בעבירות שפורטו לעיל. בטרם גזירת עונשו של המערער, הופנה המערער לשירות המבחן לצורך הכנת תסקיר בעניינו. כן הופנה המערער למmonoה על עבודות שירות אשר התבקש להגיש חוות דעת באשר לכשירותו של המערער לביצוע עונשו בעבודות שירות.

ביום 23/04/17 הוגש לבית משפט קמא תסקיר שירות מבחן בעניינו של המערער. במסגרת התסקיר עמדה קצינית המבחן על ההיסטוריה העבריתנית של המערער הכוללת הרשעות קודמות בגין עבירות בתחום הרכוש, סחיטה באיזומים, שוד, הסגת גבול ועוד. המערער שיטף את קצינית המבחן, כי בעקבות לחצים רגשיים ונפשיים שחוווה, בין היתר, בעקבות מעיצרים שהיו לו, פנה לפסיכיאטר פרטיה, אשר אבחן כי הוא סובל מסquizופרניה בגין החיל לקבל טיפול רפואי ונמצא במקבב פסיכיאטרי. עוד ציין המערער בפני קצינית המבחן, כי בשל מצבו הנפשי הוא מקבל קצבת תמייה מהמוסד לביטוח לאומי. קצינית המבחן צינה, כי המערער לא הציג מסמכים ה证实ים שבאישיותו של המערער, צינה קצינית לשאת אחראיות למשעו. על כן, בהעדר מודעות והכרה בדפוסים הבטייתיים שבאישיותו של המערער, צינה קצינית המבחן כי אין אפשרות לבוא בהמלצת טיפולית בעניינו, ואולם שירות המבחן המליך לשקל הטלת עונש מסר שירות בעבודות שירות, מסר מותנה ופיקוי למתלוון.

ביום 16/05/17 הוגשה לתיק בית משפט קמא חוות דעת המmonoה על עבודות שירות, במסגרתה צוין, כי המערער לא נמצא כשיר רפואי לשאת את עונשו בעבודות שירות וזאת על רקע הקביעה כי המערער סובל ממחלת נפש-סקיזופרניה פראנואידית פעילה, ללא מקבב רפואי.

בעקבות חוות דעת המmonoה על עבודות שירות ולאור טענת המבחן כי הוא מטופל רפואי בגין מחלת הנפש ממנה סובל, התבקש המmonoה על עבודות שירות בהחלטה מיום 21/05/17, לבדוק בשנית, לפני משות הדין, את השירות של המערער לשאת את עונשו בעבודות שירות, בין היתר, על יסוד מסמכים רפואיים שיציג המערער בפני המmonoה.

המערער לא התיעצב למועד החදש שנקבע לו בפני המmonoה. לפיכך, ביום 27/06/17 גזר בית משפט קמא את עונשו של המערער. במסגרת גזר הדין עמד בית משפט קמא על חומרת העבירות בהן הורשע המערער ועל עברו הפלילי של המערער אשר כלל הרשעות ביצוע עבירות רכוש וUBEIRUT ALIMOT CHALUK HATIYON. הרשותה الأخيرة של המערער היא משנת 2012.

במכלול הנסיבות, בשם לב למחלתו הנפשית של המערער, העמיד בית משפט קמא את מתחם העונש ההולם את העבירות בהן הורשע המערער על מתחם שנע בין 6 חודשים ועד 18 חודשים בצירוף ענישה נלווה. בקביעת עונשו של המערער בגדיר המתחם שכלל בית משפט קמא, בין היתר, את הודייתו של המערער, החיסכון בזמן השיפוטי ובשעת כל העדים, עברו הפלילי ומחלתו הנפשית של המערער. לבסוף גזר על המערער 7 חודשים מסר בפועל בኒוי ימי מעצרו בצירוף ענישה נלווה כמפורט לעיל.

המערער מיאן להשלים עם גזר דיןו של בית משפט קמא והגיש את הערעור שבפניו, במסגרתו ביקש להקל משמעותית בעונשו. עיקר טענות המערער בערעורו מופנה כלפי קביעת המmonoה כי אין הוא כשיר לשאת את עונשו בעבודות שירות בעונשו.

מאחר שהוא סובל ממחלה נפש (סכיזופרניה פרנואידית) פעליה. נטען כי קביעת המmono בעניין זה אינה סבירה, מאחר שהיא מבוססת על נימוק שגוי לפחות הנפש ממנה סובל המערער הינה פעליה. מעבר לכך, העלה המערער טענות נוספות כנגד קביעת מתחם העונש ההולם, שלשיותו הינו על הצד הגבוה. כן הlion המערער כנגד קביעת עונשו בגין המתחם, שלשיותו הינו חמור ביחס למקרים דומים.

ביום 13/07/17 התקיים בפנינו דיון בערעור. בפתח הדיון ביקש ב"כ המערער להפנות את המmono תור שהבהיר כי בעת מכיר המערער לצורך לשיתוף פעולה עם המmono. המשיבה התנגדה מצידה להפנית המערער למmono ועמדה בעניין זה על התנהלות המערער, במהלך ניהול ההליך בבית משפט קמא, שלא שיתף פעולה, לא התיצב בפני המmono ולא הציג מסמכים שיש בהם כדי לתמוך בטענותיו בנוגע למחלתנו הנפשית. המשיבה אף טענה כי אין מקום להתערב בעונש, בהיותו ראוי, וכי מילא לשיטתה, אין מקום להשיט על המערער עונש לריצוי בעבודות שירות וכי העונש הראו הינו מסר בפועל מאחורי סוג ובריח.

בהחלטה שניתנה בתום הדיון מיום 17/07/17 ולאור הדברים שנטענו, הורינו על הבאת המערער (שכבר החל בריצוי עונשו בכלל צלמון) בפני המmono על עבודות שירות, אשר התבקש להתייחס לעבודה שעלה פי המסמכים שהוצעו לבית משפט קמא, המערער אינו מצוי במסגרת של מחלת פעליה, ולתת על בסיס זה חוות דעת בכל הנוגע לאפשרות ריצוי עונש מסר בעבודות שירות. ביום 16.7.17 הוגשה לנו חוות דעת של המmono שמצוות כי המערער כשיר לרצות את מסרו בדרך של עבודות שירות.

הלכה מושರשת היא, כי ערכאת הערעור לא תתערב בעונש שהוטל על ידי הערכת הדינית, אלא במקרים חריגים של סטייה קיצונית מדיניות הענישה הנהוגה במקרים דומים, או כאשר מדובר בעtuות מהותית שנפלת בגזר הדין [ראו: ע"פ 6095/10 **חאג' יחיא נ' מדינת ישראל** (18/07/12); ע"פ 4568/12 **מדינת ישראל נ' סראחין** (11/06/13)]. יחד עם זאת, לכלל אי ההתערבות קיימים חריגים המאפשרים לערכאת הערעור להתערב בגזר הדין, זאת, מקום שהאיוזן בין חומרת העבירות כשלעצמו, אל מול שיקולים פרטניים שענינים העבריין עצמו (כדוגמת עברו הפלילי, נסיבות חייו, הסיכוי לשיקום), מחיבים גזירת עונש קל או חמור יותר מזה שקבעה הערכת הדינית [ראו: ע"פ 6347/12 **מדינת ישראל נ' מרה** (13.5.2013)].

בעניינו, אין ולא יכולה להיות מחלוקת באשר לחומרת העבירות שבוצעו על ידי המערער והנאשם הנוסף. המערער היה שותף למשעים עבריים שענינים עזק לרכוש והטרצאות. בהעדר נסיבות מיוחדות שמצדיקות הקלה בעונש, חומרת העבירות שייחסו למערערಚירוף עברו הפלילי, אשר כולל מגוון של עבירות רכוש ואלימות, יש בהם כדי להצדיק לטעמו את העונש שגזר בית משפט קמא על המערער, שכן העונש שנגזר על המערער (בהעדר נסיבות חריגות) אינם חריג מדיניות הענישה המקובלת והנוגת בנסיבות העניין. יחד עם זאת, עולה כי בעניינו של המערער מתקיימות נסיבות ייחודיות, אשר מצדיקות את ההתערבות ערכאת הערעור והקלת בעונשו של המערער.

מקרה גזר דין של בית משפט קמא עולה, כי במהלך ניהול ההליך, טعن המערער בפני בית משפט קמא כי הוא סובל ממחלה נפש בGINA מקבל הוא טיפול רפואי. לאור נסיבות אלה, הופנה המערער למmono על עבודות שירות על מנת שיבחן אם המערער כשיר לרצות את עונשו בעבודות שירות. אין מחלוקת כי המערער לא שיתף פעולה עם המmono,

ולא הציג מסמכים המעידים על מצבו הנפשי העדכני ועל הטיפול שהוא מקבל בשל מחלתו, וכי בשל אי שיתוף הפעולה מצד המערער הגיע הממונה חוות דעת ראשונה לפיה המערער אינו כשיר לריצוי עונשו בעבודות שירות מאחר והוא סובל ממחלת נפשית פעילה. אולם, מנגד אין חולק, כי מסקנה זו של הממונה מבוססת על מידע חסר שלא הוצג בפניו ואשר הביא לקביעת שגואה באשר למצבו הנפשי של המערער.

אין ספק כי היה על המערער לפעול על פי החלטת בית משפט קמא, לאחר שניתנה לו האפשרות, ולהציג לממונה מסמכים רפואיים רלבנטיים. עם זאת, בנסיבות העניין, אין למעשה מחלוקת כי המערער אכן סובל ממחלת נפש בגיןו מטופל הוא תרופתי (מסמכים על כך הוצגו בפני בית משפט קמא). מלכתחילה בית משפט קמא סבר בשל נסיבותיו האישיות של המערער כי ראוי לשקל אפשרות לפיה יגזר על המערער עונש מאסר שירות בעבודות שירות ולא מאסר בפועל. מטעם זה הפנה בית משפט קמא את המערער לממונה על עבודות השירות לקבלת חוות דעת בעניינו. אלא שכאמור, ועקב אי שיתוף פעולה והחסר במידע על מצבו הרפואי, לא המליך הממונה על העסקתו של המערער בעבודות שירות. כתע נקבע בחוות דעתו העדכנית של הממונה על עבודות שירות, לאחר שהוצגו בפניו מסמכים רלבנטיים אודות מצבו הנפשי של המערער, כי המערער כשיר לריצוי עונשו בעבודות שירות.

לפיכך, ולאחר שהוסרה המנעה כי המערער ירצה את עונשו במסגרת עבודות שירות, סבורים אנו, כי במקרה זה ניתן להסתפק בעונש של מאסר שירות בעבודות שירות, תוך ניכוי ימי מעצרו ומאסרו של המערער מתוקפת המאסר שתרכזה בעבודות שירות. כל יתר רכיבי הענישה בגין דינו של בית משפט קמא (ענישה מותנית וקנס כספי) נשארים בעינם ללא שינוי.

אשר על כן מורים כי המערער ירצה מאסר שימושו ישנה (6) חודשים. מתוקפת המאסר י諾כו ימי מעצרו, מיום 21/07/16 ועד ליום 27/07/16, וכן ימי מאסרו, כפי שגזר בית משפט קמא, מיום 27.6.16 ועד היום, 20.7.17.

המערער ירצה את מאסרו בעבודות שירות, בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות הדיירות, ב"מגדל אור - יעדים לצפון" שכתוותו רח' אברהם דינו 4, קריית חיים, חיפה. הוסבר למערער כי אם יפר את הוראות הממונה על עבודות השירות /או יבצע עבירה נוספת כל שהיא בתוקף ריצוי עבודות השירות כי אז ניתן יהיה להפקיע את עבודות השירות ולהורות לו לרצות את יתרת מאסרו במתokin כליה.

המערער יתייצב לריצוי עבודות השירות ביום 14.8.17 עד השעה 09:00 במפקדת עבודות השירות, בימ"ר עמקים המצויה במתוחם תחנת משטרת טבריה בכתובת דרך הツיונות 14 טבריה. טלפונים: 04-6728405, 04-6728421, 08-9775099 וזאת כדי להסדיר את קליטתו לעבודות השירות. עלוי להיות בקשר עם המפקח מטעם הממונה על עבודות השירות, מר יוסף כהלוון, טל' 050-54063705.

יתר חלקו גזר דין של בית משפט קמא ישארו בעינם ללא שינוי.

בשים לב לתוצאה אליה הגענו ישוחרר היום המערער ממאסרו ויתיצב לריצוי עבודות השירות בהתאם

لمפורט לעיל.

ניתן היום, כ"ז תמוז תשע"ז, 20 יולי 2017, במעמד המערער וב"כ הצדדים.

תמר נאות פרוי, שופטת
בטיינה טאובר,
שופטת
ד"ר רון שפירא, סגן נשיא
[אב"ד]